

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
36018461	IES República Oriental do Uruguai	Vigo	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Bacharelato	Grego II	2º Bac.	4	116

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	5
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	7
4.1. Concrecións metodolóxicas	20
4.2. Materiais e recursos didácticos	22
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	24
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	25
6. Medidas de atención á diversidade	29
7.1. Concreción dos elementos transversais	29
7.2. Actividades complementarias	31
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	31
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	32
9. Outros apartados	33

1. Introducción

Elaborar unha programación implica organizar por anticipado a acción educativa, establecendo unha planificación concreta para un período determinado dentro dos obxectivos fixados polas autoridades educativas. Esta medida contribúe á mellora da calidade do ensino, porque reforza a conciencia da finalidade e os obxectivos educativos, promove a participación e a colaboración entre o profesorado, facilita a adaptación a distintos contextos académicos e fai rendibles o esforzo, o tempo e os recursos.

Para a elaboración desta Programación Didáctica da materia Grego II o Departamento de Grego do IES República Oriental do Uruguai tomou como referencia as disposicións recollidas no Decreto 157/2022, do 15 de setembro, polo que se establecen a ordenación e o currículo do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia (DOG do 26 de setembro de 2022). O que se pretende co presente documento é desenvolver e adaptar á realidade do noso centro os preceptos recollidos nese marco legislativo de referencia.

Neste segundo curso de bacharelato, o segundo no que o alumnado estuda a materia Grego (neste caso, Grego II), procurárase a consolidación e a ampliación, empregando unha metodoloxía semellante, dos contidos de carácter lingüístico estudados no primeiro curso e farase un tratamento específico da literatura, os xéneros literarios, os principais autores e as obras máis destacadas, o cal contribúa a afondar nas raíces gregas da nosa cultura. Partirase dos coñecementos morfosintácticos e léxicos fundamentais adquiridos no primeiro curso, que serán obxecto de repaso e afondamento coa incorporación dunha morfoloxía verbal máis completa e de construcións sintácticas máis complexas. Por suposto, este traballo farase sobre a base dos textos, máis en concreto, dos textos propostos polo grupo de traballo que coordina a proba de Grego na ABAU, que neste caso serán máis amplos e elaborados na súa estrutura que os de Grego I, e de complexidade gradual. Será o labor de tradución de textos o que nos guiará cara á necesaria reflexión sobre as estruturas gramaticais neles presentes e cara ó comentario dos aspectos históricos, literarios, culturais, filosóficos etc. neles recollidos. O interese non se centrará unicamente nas cuestións morfolóxicas, sintácticas e culturais, senón tamén nas léxicas, que se verán reforzadas polo estudo dunha serie de elementos léxicos gregos de uso actual nas nosas linguas (prefixos, sufixos, raíces e helenismos propostos polo grupo de traballo que coordina a proba de Grego na ABAU). Esta perspectiva permitirá facer patente a achega innegable do grego ó vocabulario das linguas modernas, aínda que, como resulta lóxico, centraremos a nosa atención especialmente no galego e o castelán e comprobaremos a conservación nestes idiomas de moitos termos procedentes da lingua grega. Así pois, os contidos de carácter lingüístico (morfoloxía, sintaxe, léxico e tradución de textos) terán un peso primordial na materia.

Por outra banda, como se vén de apuntar no parágrafo anterior, neste curso realizarase tamén un tratamento específico e extenso dos principais xéneros literarios da Grecia antiga, e dos seus autores e obras de maior relevancia, tratamento que contribuirá a afondar nas raíces gregas da nosa cultura. Para o desenvolvemento desta parte do curriculum, o alumnado entrará en contacto con diferentes mostras textuais orixinais. Grazas á lectura, análise, tradución e comentario deste material poderá comprender claves da civilización helena recollidas nelas e valorar a influencia dos autores gregos ó longo dos séculos.

En resumo, ó remate deste segundo curso de bacharelato, as materias Grego I e Grego II procurarán que os valores permanentes do humanismo grego e a proxección universal do seu pensamento e a súa cultura queden de manifesto para todo o alumnado.

Polo que respecta ó noso centro, o IES República Oriental do Uruguai é un centro urbano da cidade de Vigo, no cal no bacharelato se imparten as modalidades de Ciencias e Tecnoloxía, e Humanidades e Ciencias Sociais, na que se integra a materia Grego II, optativa da modalidade no segundo curso de bacharelato. No momento de realización desta programación didáctica a cantidade de estudantes matriculados na materia é de oito, e entre eles non hai ningún que repita curso. Descoñécese neste momento se algún deles precisa da adopción de medidas educativas específicas, mais, polo que se puido observar nestas primeiras sesións na aula, semella que estas non serán necesarias. As clases impartiranse en castelán no Departamento de Grego.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Comprender e/ou producir textos gregos de dificultade crecente e xustificar a súa comprensión e/ou produción, identificando e analizando os aspectos básicos da lingua grega, as unidades lingüísticas e reflexionando sobre elas mediante a comparación coas linguas de ensino e con outras linguas do repertorio individual do alumnado, en especial e cando sexa posible co grego moderno, e poñendo en práctica, se se considera oportuno, habilidades comunicativas tanto orais como escritas, para realizar unha lectura comprensiva, directa e eficaz e unha interpretación razoada do seu contido e, de ser o caso, unha produción oral e/ou escrita correcta.	1-2-4	2	1-2		32			
OBX2 - Distinguir os étimos e formantes gregos presentes no léxico de uso cotián, identificando os cambios semánticos que tivesen lugar e establecendo unha comparación coas linguas de ensino e outras linguas do repertorio individual do alumnado, en especial e cando sexa posible co grego moderno, para deducir o significado etimolóxico do léxico coñecido e os significados de léxico novo ou especializado.	1	2-3	1		50			
OBX3 - Ler, interpretar e comentar textos gregos de diferentes xéneros e épocas, asumindo o proceso creativo como complexo e inseparable do contexto histórico, social e político e das súas influencias artísticas, para identificar a súa xenealoxía e a súa achega á literatura europea.	1-4							1-2
OBX4 - Analizar as características da civilización grega no ámbito persoal, relixioso e sociopolítico, adquirindo coñecementos sobre o mundo heleno e comparando criticamente o presente e o pasado, para valorar as achegas do mundo clásico grego á nosa contorna como base dunha cidadanía democrática e comprometida.	1-3	3		1	31	1		
OBX5 - Valorar criticamente o patrimonio histórico, arqueolóxico, artístico e cultural herdado da civilización grega, promovendo a súa sustentabilidade e recoñecéndoo como produto da creación humana e como testemuño da historia, para explicar o legado material e inmaterial grego como transmisor de coñecemento e fonte de inspiración de creacións modernas e contemporáneas.	1-3			2		1-4	1	1-2

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Morfoloxía.	Repaso da morfoloxía nominal, pronominal e verbal explicada en Grego I. Tratamento dos contidos programados para Grego I non traballados no curso anterior, se os houbera. Ampliación da morfoloxía nominal e pronominal: algúns substantivos irregulares; os numerais. Ampliación da morfoloxía verbal: os aoristos radicais e con sufixo eta; pretérito perfecto sen kappa; os verbos polirrizos; os verbos contractos e os agramaticais; formación dos participios e os infinitivos dos novos tipos verbais explicados; os modos subxuntivo e optativo. Técnica de uso do dicionario de grego. Análise morfolóxica de palabras, oracións e textos gregos orixinais e comparación das súas estruturas coas das linguas propias e outras linguas.	26	38	X	X	X
2	Sintaxe.	Repaso da sintaxe nominal, pronominal e oracional explicada en Grego I. Tratamento dos contidos programados para Grego I non traballados no curso anterior, se os houbera. Ampliación da sintaxe oracional: as oracións compostas subordinadas substantivas e adverbiais (clasificación, nexos, tempos e modos); afondamento nas construcións de participio e infinitivo; valores dos modos subxuntivo e optativo. Análise sintáctica de oracións e textos gregos orixinais e comparación das súas estruturas coas das linguas propias e outras linguas.	15	13	X	X	X
3	Léxico.	Procedementos de composición e derivación da lingua grega. Helenismos e lexemas, prefixos e sufixos de orixe grega frecuentes no léxico común e no léxico especializado nas linguas propias do alumnado e noutras linguas, e explicación do significado que achegan eses elementos léxicos (significado etimolóxico e significado semántico). Ampliación do vocabulario grego básico xa adquirido polo alumnado.	10	9	X	X	X
4	Textos e tradución.	Lectura comprensiva de textos gregos orixinais e afondamento nas técnicas de tradución, comentario e interpretación de textos gregos orixinais, reflexionando sobre as súas características formais e o seu	30	30	X	X	X

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
4	Textos e tradución.	contexto social, cultural e histórico.	30	30	X	X	X
5	A poesía épica grega.	Orixe, características principais, autores máis destacados, obras máis representativas e influencias na literatura e a cultura occidentais posteriores da poesía épica grega. Lectura de cantos seleccionados da "Ilíada". Técnicas de análise e comentario lingüístico, literario, histórico, social e cultural de textos literarios gregos.	6	5	X		
6	A poesía lírica arcaica grega.	Orixe, características principais, autores máis destacados, obras e temas máis representativos, e influencias na literatura e a cultura occidentais posteriores da poesía lírica arcaica grega. Lectura de poemas seleccionados da lírica arcaica grega. Técnicas de análise e comentario lingüístico, literario, histórico, social e cultural de textos literarios gregos.	4	5		X	
7	A historiografía grega.	Orixe, características principais, autores máis destacados, obras máis representativas e influencias na literatura e a cultura occidentais posteriores da historiografía grega. Lectura de fragmentos seleccionados de obras historiográficas gregas. Técnicas de análise e comentario lingüístico, literario, histórico, social e cultural de textos literarios gregos.	1	4		X	
8	O teatro grego. A mitoloxía clásica.	Orixe, características principais, autores máis destacados, obras máis representativas e influencias na literatura e a cultura occidentais posteriores da traxedia e a comedia gregas. Lectura dunha traxedia e dunha comedia grega. Técnicas de análise e comentario lingüístico, literario, histórico, social e cultural de textos literarios gregos. O sentido e os protagonistas principais das narracións míticas gregas: cosmogonía, teogonía, os protagonistas dos mitos (deuses, heroes, humanos e criaturas) e principais mitos. A presenza deste material mitolóxico na literatura grega e a súa persistencia en manifestacións literarias e artísticas.	7	10			X
9	A transmisión da literatura grega antiga.	Sistemas e soportes de escritura ó longo da historia. Etapas, vías e soportes de transmisión da literatura grega.	1	2			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Morfoloxía.	38

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Realizar traducións directas e/ou inversas de textos ou fragmentos de dificultade adecuada e progresiva con corrección ortográfica e expresiva, identificando e analizando unidades lingüísticas regulares da lingua e apreciando variantes e coincidencias con outras linguas coñecidas.	Recoñecer, analizar morfoloxicamente e declinar sós e concordando substantivos, determinantes e adxectivos. Recoñecer, analizar morfoloxicamente e conxugar verbos gregos (participios, infinitivos e todos os tempos de todos os modos nas tres voces). Identificar e aplicar leis fonéticas na morfoloxía.	PE	96
CA1.5 - Rexistrar os progresos e dificultades de aprendizaxe da lingua grega, seleccionando as estratexias máis adecuadas e eficaces para superar esas dificultades e consolidar a súa aprendizaxe, realizando actividades de planificación da propia aprendizaxe, autoavaliación e coavaliación, como as propostas no Portfolio Europeo das Linguas (PEL) ou nun diario de aprendizaxe, facéndoos explícitos e compartíndoos.	Reflexionar sobre os problemas e os progresos relacionados coa aprendizaxe e a comprensión de elementos da morfoloxía nominal, pronominal e verbal grega, levar un rexistro deles e propoñer medidas para emendalos ou potenciais segundo o caso.	TI	4
CA2.2 - Explicar a relación do grego coas linguas modernas, analizando os elementos lingüísticos comúns de orixe grega e utilizando con iniciativa estratexias e coñecementos das linguas e linguaxes que conforman o repertorio propio.	Identificar e analizar a presenza nas linguas do repertorio do alumnado de elementos e procedementos propios da morfoloxía grega, apreciando e comentando as semellanzas e as diferenzas habidas no tratamento destes entre a lingua grega e as actuais.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Unidades lingüísticas da lingua grega. - Concepto de lingua flexiva: flexión nominal e pronominal (sistema casual e declinacións); flexión verbal (afondamento na tipoloxía do verbo grego). - Formas nominais do verbo. - A tradución: técnicas, procesos e ferramentas. - A análise morfosintáctica como ferramenta de tradución. - Destrezas comunicativas do uso da lingua grega. - Estratexias para a planificación e produción de textos orais ou, preferentemente, escritos. - Expresións e léxico específico básico para reflexionar e compartir a reflexión sobre a comunicación, a lingua, a aprendizaxe e as ferramentas de comunicación e aprendizaxe (metalinguaxe).

UD	Título da UD	Duración
2	Sintaxe.	13

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Realizar traducións directas e/ou inversas de textos ou fragmentos de dificultade adecuada e progresiva con corrección ortográfica e expresiva, identificando e analizando unidades lingüísticas regulares da lingua e apreciando variantes e coincidencias con outras linguas coñecidas.	Analizar sintacticamente textos gregos de dificultade adecuada para identificar as funcións dos casos (con/sen preposición) e os verbos, e os tipos de oracións (coordinadas e subordinadas de todo tipo) e construcións (infinitivo, participio e usos dos modos verbais), co fin de traducir eses textos.	PE	96
CA1.5 - Rexistrar os progresos e dificultades de aprendizaxe da lingua grega, seleccionando as estratexias máis adecuadas e eficaces para superar esas dificultades e consolidar a súa aprendizaxe, realizando actividades de planificación da propia aprendizaxe, autoavaliación e coavaliación, como as propostas no Portfolio Europeo das Linguas (PEL) ou nun diario de aprendizaxe, facéndoos explícitos e compartíndoos.	Reflexionar sobre os problemas e os progresos relacionados coa aprendizaxe e a comprensión da sintaxe da lingua grega, levar un rexistro deles e propoñer medidas para emendalos ou potenciais segundo o caso.	TI	4
CA2.2 - Explicar a relación do grego coas linguas modernas, analizando os elementos lingüísticos comúns de orixe grega e utilizando con iniciativa estratexias e coñecementos das linguas e linguaxes que conforman o repertorio propio.	Identificar e analizar a presenza nas linguas do repertorio do alumnado de construcións, elementos e procedementos propios da sintaxe grega, apreciando e comentando as semellanzas e as diferenzas habidas no tratamento destes entre a lingua grega e as actuais.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Unidades lingüísticas da lingua grega. - Sintaxe oracional: afondamento nas funcións básicas e sintaxe dos casos. - Estruturas oracionais. A concordancia e a orde de palabras en oracións simples e oracións compostas. - Formas nominais do verbo. - A tradución: técnicas, procesos e ferramentas. - A análise morfosintáctica como ferramenta de tradución. - Destrezas comunicativas do uso da lingua grega. - Estratexias para a planificación e produción de textos orais ou, preferentemente, escritos. - Expresións e léxico específico básico para reflexionar e compartir a reflexión sobre a comunicación, a lingua, a aprendizaxe e as ferramentas de comunicación e aprendizaxe (metalinguaxe).

UD	Título da UD	Duración
3	Léxico.	9

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA2.2 - Explicar a relación do grego coas linguas modernas, analizando os elementos lingüísticos comúns de orixe grega e utilizando con iniciativa estratexias e coñecementos das linguas e linguaxes que conforman o repertorio propio.	Coñecer o significado de diferentes elementos de léxico gregos (lexemas, prefixos e sufixos), proporcionar exemplos da conservación deses elementos en palabras das linguas do repertorio do alumnado e explicar o significado desas palabras a partir da achega semántica deses elementos de léxico gregos.	PE	94
CA1.5 - Rexistrar os progresos e dificultades de aprendizaxe da lingua grega, seleccionando as estratexias máis adecuadas e eficaces para superar esas dificultades e consolidar a súa aprendizaxe, realizando actividades de planificación da propia aprendizaxe, autoavaliación e coavaliación, como as propostas no Portfolio Europeo das Linguas (PEL) ou nun diario de aprendizaxe, facéndoos explícitos e compartíndoos.	Reflexionar sobre os problemas e os progresos relacionados coa aprendizaxe e a comprensión de elementos de léxico da lingua grega, levar un rexistro deles e propoñer medidas para emendalos ou potencialos segundo o caso.	TI	6
CA2.1 - Deducir o significado etimolóxico dun termo de uso común e inferir o significado de termos de nova aparición ou procedentes de léxico especializado aplicando estratexias de recoñecemento de étimos e formantes gregos atendendo aos cambios fonéticos, morfolóxicos ou semánticos que tivesen lugar.	Deducir o significado etimolóxico de palabras do léxico común ou do léxico especializado, xa sexan coñecidas ou de nova aparición, a partir dos elementos de léxico gregos cos que contén.		
CA2.3 - Analizar criticamente prexuízos e estereotipos lingüísticos adoptando unha actitude de respecto e valoración da diversidade como riqueza cultural, lingüística e dialectal.	Identificar prexuízos e estereotipos relacionados coas linguas en xeral e o léxico grego en particular, analízalos criticamente, e valorar e respectar a importancia da diversidade lingüística.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A tradución: técnicas, procesos e ferramentas. - Aceptación do erro como parte do proceso de aprendizaxe e actitude positiva de superación. - Destrezas comunicativas do uso da lingua grega. - Léxico común nos textos e autores obxecto de traballo, así como fraseoloxía básica para a expresión oral en grego de preguntas básicas sobre o contido do texto e/ou a gramática. - Léxico grego e plurilingüismo. - Procedementos de composición e derivación na formación de palabras gregas. - Lexemas, prefixos e sufixos de orixe grega no léxico de uso común e nos léxicos especializados doutros campos.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Significado e definición de léxico nas linguas do repertorio lingüístico do alumnado, reflexión sobre o significado etimolóxico e o significado semántico. - Técnicas para a elaboración de familias léxicas e dun vocabulario básico grego de frecuencia. - O significado etimolóxico das palabras e recoñecemento da importancia do uso adecuado do vocabulario como instrumento básico na comunicación. - Respecto por todas as linguas e aceptación das diferenzas culturais das xentes que as falan. - Expresións e léxico específico básico para reflexionar e compartir a reflexión sobre a comunicación, a lingua, a aprendizaxe e as ferramentas de comunicación e aprendizaxe (metalinguaxe).

UD	Título da UD	Duración
4	Textos e tradución.	30

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Realizar traducións directas e/ou inversas de textos ou fragmentos de dificultade adecuada e progresiva con corrección ortográfica e expresiva, identificando e analizando unidades lingüísticas regulares da lingua e apreciando variantes e coincidencias con outras linguas coñecidas.	Realizar con corrección a tradución de formas verbais, oracións e textos gregos adaptados ou orixinais de complexidade adecuada despois de realizar a súa análise morfosintáctica. Inclúense aquí tamén o mínimo de consecución e o peso orientativo do CA1.2.	PE	95
CA1.2 - Seleccionar de maneira progresivamente autónoma o significado apropiado de palabras polisémicas e xustificar a decisión, tendo en conta a información cotextual ou contextual e utilizando ferramentas diversas de apoio ao proceso de tradución en distintos soportes.	Seleccionar os significados máis apropiados das palabras en cada oración ou texto á hora de realizar a súa tradución, usando ferramentas de apoio en distintos soportes. O mínimo de consecución e o peso orientativo deste CA avalíanse xunto co CA1.1.		
CA1.3 - Revisar e emendar de maneira progresivamente autónoma as propias traducións e as dos compañeiros e compañeiras, realizando propostas de mellora e argumentando os cambios con terminoloxía especializada a partir da reflexión lingüística.	Participar de xeito progresivamente autónomo na corrección colectiva e en colaboración de traducións de oracións e textos gregos orixinais, identificando os erros habidos, explicándoos e emendándoos.	TI	5
CA1.4 - Realizar a lectura directa de textos gregos de dificultade adecuada identificando as unidades lingüísticas máis frecuentes da lingua grega, comparándoas coas das linguas do repertorio lingüístico propio e asimilando os aspectos morfolóxicos, sintácticos e léxicos do grego.	Realizar unha primeira achega ó tema e o contido principal de oracións e textos gregos orixinais mediante unha lectura e un comentario do significado previos á tradución.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.5 - Rexistrar os progresos e dificultades de aprendizaxe da lingua grega, seleccionando as estratexias máis adecuadas e eficaces para superar esas dificultades e consolidar a súa aprendizaxe, realizando actividades de planificación da propia aprendizaxe, autoavaliación e coavaliación, como as propostas no Portfolio Europeo das Linguas (PEL) ou nun diario de aprendizaxe, facéndoos explícitos e compartíndoos.	Reflexionar sobre os problemas e os progresos relacionados coa tradución de palabras, oracións e textos gregos orixinais, levar un rexistro deles e propoñer medidas para emendalos ou potencialos segundo o caso.		
CA1.7 - Extraer, analizar e reflectir oralmente ou, preferentemente, por escrito e, a poder ser, en grego, mediante paráfrases simples, as ideas principais dos textos obxecto de traballo.	Comentar oralmente na lingua propia do alumnado o tema e a idea principal dos textos gregos orixinais que se traduzan despois de realizar a súa lectura.		
CA2.1 - Deducir o significado etimolóxico dun termo de uso común e inferir o significado de termos de nova aparición ou procedentes de léxico especializado aplicando estratexias de recoñecemento de étimos e formantes gregos atendendo aos cambios fonéticos, morfolóxicos ou semánticos que tivesen lugar.	Deducir o significado etimolóxico de palabras do léxico común ou do léxico especializado, xa sexan coñecidas ou de nova aparición, a partir dos elementos de léxico gregos cos que contén.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A tradución: técnicas, procesos e ferramentas. - Estratexias de tradución: formulación de expectativas a partir, entre outros, da contorna textual e do propio texto, do contexto, do coñecemento do tema, da descrición da estrutura e xénero, das peculiaridades lingüísticas dos textos traducidos, dos erros frecuentes de tradución e técnicas para os evitar. - Ferramentas de tradución. - Lectura comparada de diferentes traducións e comentario de textos bilingües a partir de terminoloxía metalingüística. - Recursos estilísticos frecuentes e a súa relación co contido do texto. - Estratexias básicas de retroversión de textos breves. Afondamento no uso de expresións idiomáticas. - A tradución como instrumento que pode favorecer o razoamento lóxico, a resolución de problemas e a capacidade de análise e síntese. - Aceptación do erro como parte do proceso de aprendizaxe e actitude positiva de superación. - Estratexias e ferramentas, analóxicas e dixitais, individuais e cooperativas, para a autoavaliación, a coavaliación e a autorreparación. - Destrezas comunicativas do uso da lingua grega. - Estratexias para a planificación e produción de textos orais ou, preferentemente, escritos. - Funcións comunicativas adecuadas aos textos obxecto de traballo: reformular e/ou resumir textos escritos. - Léxico común nos textos e autores obxecto de traballo, así como fraseoloxía básica para a expresión oral en grego de preguntas básicas sobre o contido do texto e/ou a gramática. - Estratexias básicas conversacionais para iniciar, manter e rematar a comunicación, tomar e ceder a palabra, pedir e dar aclaracións e explicacións etc.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Léxico grego e plurilingüismo. - Significado e definición de léxico nas linguas do repertorio lingüístico do alumnado, reflexión sobre o significado etimolóxico e o significado semántico. - O significado etimolóxico das palabras e recoñecemento da importancia do uso adecuado do vocabulario como instrumento básico na comunicación. - Ferramentas analóxicas e dixitais para a aprendizaxe, a comunicación e o desenvolvemento de proxectos con estudantes de grego no ámbito transnacional.

UD	Título da UD	Duración
5	A poesía épica grega.	5

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Interpretar e comentar textos e fragmentos literarios de diversa índole e de crecente complexidade, aplicando estratexias de análise e reflexión que impliquen mobilizar a propia experiencia, comprender o mundo e a condición humana e desenvolver a sensibilidade estética e o hábito lector.	Ler e comentar por escrito catro cantos seleccionados da "Ilíada" de Homero, reflexionando sobre o seu contido e a súa intención, e realizando unha breve valoración crítica sobre esa reflexión.	PE	94
CA3.2 - Analizar e explicar os xéneros, temas, tópicos e valores éticos ou estéticos de obras ou fragmentos literarios gregos comparándoos con obras ou fragmentos literarios de épocas e culturas posteriores, desde un enfoque intertextual.	Coñecer e explicar a orixe, as características principais, os autores máis destacados e as obras máis representativas da poesía épica grega.		
CA3.3 - Identificar e definir palabras gregas que designan conceptos fundamentais para o estudo e comprensión da civilización helena, e que implican coñecementos léxicos e culturais.	Coñecer o significado de palabras gregas que designen conceptos e ideas importantes para o estudo e a comprensión dos valores éticos e/ou estéticos de poesía épica grega.		
CA1.6 - Interpretar e comentar textos e fragmentos literarios de diversa índole e de crecente complexidade, aplicando estratexias de análise e reflexión que impliquen mobilizar a propia experiencia, comprender o mundo e a condición humana e desenvolver a sensibilidade estética e o hábito lector.	Realizar a lectura, a análise, a interpretación e o comentario de textos e fragmentos literarios gregos propostos para exemplificar as cuestións relacionadas co estudo da poesía épica grega, tentando espertar a sensibilidade estética e fomentar o hábito lector.	TI	6
CA1.8 - Planificar e participar, cando se considere necesario, en diálogos breves e sinxelos sobre os contidos dos textos obxecto de traballo, coa finalidade de facilitar a súa comprensión integral.	Participar en diálogos breves e sinxelos sobre as ideas xurdidas ó comentar os textos e fragmentos literarios gregos propostos para exemplificar as cuestións relacionadas co estudo da poesía épica grega.		
CA2.4 - Crear textos individuais ou colectivos con intención literaria e conciencia de estilo, en distintos soportes e con axuda doutras linguaxes artísticas e audiovisuais, a partir da lectura de obras ou fragmentos significativos da civilización e da cultura gregas como fonte de inspiración.	Crear textos literarios escritos breves ou moi breves nos que se reflecta algunha das características propias da poesía épica grega estudadas ó traballar este xénero literario.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.4 - Investigar aspectos do legado da civilización grega no ámbito persoal, relixioso e sociopolítico localizando, seleccionando, contrastando e reelaborando información procedente de diferentes fontes, calibrando a súa fiabilidade e pertinencia e respectando os principios de rigor e propiedade intelectual.	Investigar sobre a conservación en textos literarios da cultura latina e doutros períodos históricos ata os tempos contemporáneos a conservación de características, temas e tópicos da poesía épica grega.		
CA4.1 - Investigar aspectos do legado da civilización grega no ámbito persoal, relixioso e sociopolítico localizando, seleccionando, contrastando e reelaborando información procedente de diferentes fontes, calibrando a súa fiabilidade e pertinencia e respectando os principios de rigor e propiedade intelectual.	Investigar sobre a conservación en textos literarios da cultura latina e doutros períodos históricos ata os tempos contemporáneos a conservación de características, temas e tópicos da poesía épica grega.		
CA4.3 - Investigar o patrimonio histórico, arqueolóxico, artístico e cultural herdado da civilización grega, actuando de forma adecuada, empática e respectuosa e interesándose polos procesos de preservación e por aquelas actitudes cívicas que aseguran a súa sostibilidade.	Investigar sobre a conservación en textos literarios da cultura latina e doutros períodos históricos ata os tempos contemporáneos a conservación de características, temas e tópicos da poesía épica grega.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A tradución: técnicas, procesos e ferramentas. - Recursos estilísticos frecuentes e a súa relación co contido do texto. - Destrezas comunicativas do uso da lingua grega. - Funcións comunicativas adecuadas aos textos obxecto de traballo: reformular e/ou resumir textos escritos. - Estratexias básicas conversacionais para iniciar, manter e rematar a comunicación, tomar e ceder a palabra, pedir e dar aclaracións e explicacións etc. - Respecto por todas as linguas e aceptación das diferenzas culturais das xentes que as falan. - Principais xéneros e autores da literatura grega: orixe, tipoloxía, cronoloxía, características, temas, motivos e tradición. - Técnicas para o comentario e análise lingüística e literaria dos textos literarios gregos. - Recepción da literatura grega: influencia na literatura latina e na produción cultural europea, nocións básicas de intertextualidade, imitatio, aemulatio, interpretatio, allusio. - Analoxías e diferenzas entre os xéneros literarios gregos e os da literatura actual. - Introducción á crítica literaria. - A literatura como fonte de pracer e de coñecemento do mundo. - Respecto da propiedade intelectual e dereitos de autor sobre as fontes consultadas e contidos utilizados: ferramentas para o tratamento de datos bibliográficos e recursos para evitar o plaxio. - A mitoloxía clásica e a súa persistencia en manifestacións literarias e artísticas.

UD	Título da UD	Duración
6	A poesía lírica arcaica grega.	5

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.2 - Analizar e explicar os xéneros, temas, tópicos e valores éticos ou estéticos de obras ou fragmentos literarios gregos comparándoos con obras ou fragmentos literarios de épocas e culturas posteriores, desde un enfoque intertextual.	Coñecer e explicar a orixe, as características principais, os autores máis destacados e as obras máis representativas da poesía lírica grega arcaica.	PE	93
CA3.3 - Identificar e definir palabras gregas que designan conceptos fundamentais para o estudo e comprensión da civilización helena, e que implican coñecementos léxicos e culturais.	Coñecer o significado de palabras gregas que designen conceptos e ideas importantes para o estudo e a comprensión dos valores éticos e/ou estéticos de poesía lírica grega arcaica.		
CA1.6 - Interpretar e comentar textos e fragmentos literarios de diversa índole e de crecente complexidade, aplicando estratexias de análise e reflexión que impliquen mobilizar a propia experiencia, comprender o mundo e a condición humana e desenvolver a sensibilidade estética e o hábito lector.	Realizar a lectura, a análise, a interpretación e o comentario de textos e fragmentos literarios gregos propostos para exemplificar as cuestións relacionadas co estudo da poesía lírica grega arcaica, tentando espertar a sensibilidade estética e fomentar o hábito lector.	TI	7
CA1.8 - Planificar e participar, cando se considere necesario, en diálogos breves e sinxelos sobre os contidos dos textos obxecto de traballo, coa finalidade de facilitar a súa comprensión integral.	Participar en diálogos breves e sinxelos sobre as ideas xurdidas ó comentar os textos e fragmentos literarios gregos propostos para exemplificar as cuestións relacionadas co estudo da poesía lírica grega arcaica.		
CA2.4 - Crear textos individuais ou colectivos con intención literaria e conciencia de estilo, en distintos soportes e con axuda doutras linguaxes artísticas e audiovisuais, a partir da lectura de obras ou fragmentos significativos da civilización e da cultura gregas como fonte de inspiración.	Crear textos literarios escritos breves ou moi breves nos que se reflecta algunha das características propias da poesía lírica grega arcaica estudadas ó traballar este xénero literario.		
CA3.1 - Interpretar e comentar textos e fragmentos literarios de diversa índole e de crecente complexidade, aplicando estratexias de análise e reflexión que impliquen mobilizar a propia experiencia, comprender o mundo e a condición humana e desenvolver a sensibilidade estética e o hábito lector.	Realizar a lectura, a análise, a interpretación e o comentario de textos e fragmentos literarios gregos propostos para exemplificar as cuestións relacionadas co estudo da poesía lírica grega arcaica, tentando espertar a sensibilidade estética e fomentar o hábito lector.		
CA3.4 - Investigar aspectos do legado da civilización grega no ámbito persoal, relixioso e sociopolítico localizando, seleccionando, contrastando e reelaborando información procedente de diferentes fontes, calibrando a súa fiabilidade e pertinencia e respectando os principios de rigor e propiedade intelectual.	Investigar sobre a conservación en textos literarios da cultura latina e doutros períodos históricos ata os tempos contemporáneos a conservación de características, temas e tópicos da poesía lírica grega arcaica.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.1 - Investigar aspectos do legado da civilización grega no ámbito persoal, relixioso e sociopolítico localizando, seleccionando, contrastando e reelaborando información procedente de diferentes fontes, calibrando a súa fiabilidade e pertinencia e respectando os principios de rigor e propiedade intelectual.	Investigar sobre a conservación en textos literarios da cultura latina e doutros períodos históricos ata os tempos contemporáneos a conservación de características, temas e tópicos da poesía lírica grega arcaica.		
CA4.3 - Investigar o patrimonio histórico, arqueolóxico, artístico e cultural herdado da civilización grega, actuando de forma adecuada, empática e respectuosa e interesándose polos procesos de preservación e por aquelas actitudes cívicas que aseguran a súa sostibilidade.	Investigar sobre a conservación en textos literarios da cultura latina e doutros períodos históricos ata os tempos contemporáneos a conservación de características, temas e tópicos da poesía lírica grega arcaica.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A tradución: técnicas, procesos e ferramentas. - Recursos estilísticos frecuentes e a súa relación co contido do texto. - Destrezas comunicativas do uso da lingua grega. - Funcións comunicativas adecuadas aos textos obxecto de traballo: reformular e/ou resumir textos escritos. - Estratexias básicas conversacionais para iniciar, manter e rematar a comunicación, tomar e ceder a palabra, pedir e dar aclaracións e explicacións etc. - Respecto por todas as linguas e aceptación das diferenzas culturais das xentes que as falan. - Principais xéneros e autores da literatura grega: orixe, tipoloxía, cronoloxía, características, temas, motivos e tradición. - Técnicas para o comentario e análise lingüística e literaria dos textos literarios gregos. - Recepción da literatura grega: influencia na literatura latina e na produción cultural europea, nocións básicas de intertextualidade, imitatio, aemulatio, interpretatio, allusio. - Analogías e diferenzas entre os xéneros literarios gregos e os da literatura actual. - Introducción á crítica literaria. - A literatura como fonte de pracer e de coñecemento do mundo. - Respecto da propiedade intelectual e dereitos de autor sobre as fontes consultadas e contidos utilizados: ferramentas para o tratamento de datos bibliográficos e recursos para evitar o plaxio. - A mitoloxía clásica e a súa persistencia en manifestacións literarias e artísticas.

UD	Título da UD	Duración
7	A historiografía grega.	4

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.2 - Analizar e explicar os xéneros, temas, tópicos e valores éticos ou estéticos de obras ou fragmentos literarios gregos comparándoos con obras ou fragmentos literarios de épocas e culturas posteriores, desde un enfoque intertextual.	Coñecer e explicar a orixe, as características principais, os autores máis destacados e as obras máis representativas da historiografía grega.	PE	86
CA3.3 - Identificar e definir palabras gregas que designan conceptos fundamentais para o estudo e comprensión da civilización helena, e que implican coñecementos léxicos e culturais.	Coñecer o significado de palabras gregas que designen conceptos e ideas importantes para o estudo e a comprensión dos valores éticos e/ou estéticos de historiografía grega.		
CA1.6 - Interpretar e comentar textos e fragmentos literarios de diversa índole e de crecente complexidade, aplicando estratexias de análise e reflexión que impliquen mobilizar a propia experiencia, comprender o mundo e a condición humana e desenvolver a sensibilidade estética e o hábito lector.	Realizar a lectura, a análise, a interpretación e o comentario de textos e fragmentos literarios gregos propostos para exemplificar as cuestións relacionadas co estudo da historiografía grega, tentando espertar a sensibilidade estética e fomentar o hábito lector.	TI	14
CA1.8 - Planificar e participar, cando se considere necesario, en diálogos breves e sinxelos sobre os contidos dos textos obxecto de traballo, coa finalidade de facilitar a súa comprensión integral.	Participar en diálogos breves e sinxelos sobre as ideas xurdidas ó comentar os textos e fragmentos literarios gregos propostos para exemplificar as cuestións relacionadas co estudo da historiografía grega.		
CA2.4 - Crear textos individuais ou colectivos con intención literaria e conciencia de estilo, en distintos soportes e con axuda doutras linguaxes artísticas e audiovisuais, a partir da lectura de obras ou fragmentos significativos da civilización e da cultura gregas como fonte de inspiración.	Crear textos literarios escritos breves ou moi breves nos que se reflecta algunha das características propias da historiografía grega estudadas ó traballar este xénero literario.		
CA3.1 - Interpretar e comentar textos e fragmentos literarios de diversa índole e de crecente complexidade, aplicando estratexias de análise e reflexión que impliquen mobilizar a propia experiencia, comprender o mundo e a condición humana e desenvolver a sensibilidade estética e o hábito lector.	Realizar a lectura, a análise, a interpretación e o comentario de textos e fragmentos literarios gregos propostos para exemplificar as cuestións relacionadas co estudo da historiografía grega, tentando espertar a sensibilidade estética e fomentar o hábito lector.		
CA3.4 - Investigar aspectos do legado da civilización grega no ámbito persoal, relixioso e sociopolítico localizando, seleccionando, contrastando e reelaborando información procedente de diferentes fontes, calibrando a súa fiabilidade e pertinencia e respectando os principios de rigor e propiedade intelectual.	Investigar sobre a conservación en textos literarios da cultura latina e doutros períodos históricos ata os tempos contemporáneos a conservación de características, temas e tópicos da historiografía grega.		
CA4.1 - Investigar aspectos do legado da civilización grega no ámbito persoal, relixioso e sociopolítico localizando, seleccionando, contrastando e reelaborando información procedente de diferentes fontes, calibrando a súa fiabilidade e pertinencia e respectando os principios de rigor e propiedade intelectual.	Investigar sobre a conservación en textos literarios da cultura latina e doutros períodos históricos ata os tempos contemporáneos a conservación de características, temas e tópicos da historiografía grega.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.3 - Investigar o patrimonio histórico, arqueolóxico, artístico e cultural herdado da civilización grega, actuando de forma adecuada, empática e respectuosa e interesándose polos procesos de preservación e por aquelas actitudes cívicas que aseguran a súa sostibilidade.	Investigar sobre a conservación en textos literarios da cultura latina e doutros períodos históricos ata os tempos contemporáneos a conservación de características, temas e tópicos da historiografía grega.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A tradución: técnicas, procesos e ferramentas. - Recursos estilísticos frecuentes e a súa relación co contido do texto. - Destrezas comunicativas do uso da lingua grega. - Funcións comunicativas adecuadas aos textos obxecto de traballo: reformular e/ou resumir textos escritos. - Estratexias básicas conversacionais para iniciar, manter e rematar a comunicación, tomar e ceder a palabra, pedir e dar aclaracións e explicacións etc. - Respecto por todas as linguas e aceptación das diferenzas culturais das xentes que as falan. - Principais xéneros e autores da literatura grega: orixe, tipoloxía, cronoloxía, características, temas, motivos e tradición. - Técnicas para o comentario e análise lingüística e literaria dos textos literarios gregos. - Recepción da literatura grega: influencia na literatura latina e na produción cultural europea, nocións básicas de intertextualidade, imitatio, aemulatio, interpretatio, allusio. - Analoxías e diferenzas entre os xéneros literarios gregos e os da literatura actual. - Introducción á crítica literaria. - A literatura como fonte de pracer e de coñecemento do mundo. - Respecto da propiedade intelectual e dereitos de autor sobre as fontes consultadas e contidos utilizados: ferramentas para o tratamento de datos bibliográficos e recursos para evitar o plaxio. - A mitoloxía clásica e a súa persistencia en manifestacións literarias e artísticas.

UD	Título da UD	Duración
8	O teatro grego. A mitoloxía clásica.	10

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
--------------------------------	-------------------------------	-----------	----------

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.1 - Interpretar e comentar textos e fragmentos literarios de diversa índole e de crecente complexidade, aplicando estratexias de análise e reflexión que impliquen mobilizar a propia experiencia, comprender o mundo e a condición humana e desenvolver a sensibilidade estética e o hábito lector.	Ler e comentar por escrito unha traxedia e unha comedia gregas, reflexionando sobre o seu contido e a súa intención, e realizando unha breve valoración crítica sobre esa reflexión.	PE	94
CA3.2 - Analizar e explicar os xéneros, temas, tópicos e valores éticos ou estéticos de obras ou fragmentos literarios gregos comparándoos con obras ou fragmentos literarios de épocas e culturas posteriores, desde un enfoque intertextual.	Coñecer e explicar a orixe, as características principais, os autores máis destacados e as obras máis representativas do teatro grego.		
CA3.3 - Identificar e definir palabras gregas que designan conceptos fundamentais para o estudo e comprensión da civilización helena, e que implican coñecementos léxicos e culturais.	Coñecer o significado de palabras gregas que designen conceptos e ideas importantes para o estudo e a comprensión dos valores éticos e/ou estéticos do teatro grego.		
CA3.4 - Investigar aspectos do legado da civilización grega no ámbito persoal, relixioso e sociopolítico localizando, seleccionando, contrastando e reelaborando información procedente de diferentes fontes, calibrando a súa fiabilidade e pertinencia e respectando os principios de rigor e propiedade intelectual.	Investigar e coñecer o sentido e os protagonistas principais das narracións míticas gregas: cosmogonía, teogonía, os protagonistas dos mitos (deuses, heroes, humanos e criaturas) e principais mitos. Coñecer e explicar os mitos e as sagas míticas con maior presenza e influencia no teatro grego.		
CA4.1 - Investigar aspectos do legado da civilización grega no ámbito persoal, relixioso e sociopolítico localizando, seleccionando, contrastando e reelaborando información procedente de diferentes fontes, calibrando a súa fiabilidade e pertinencia e respectando os principios de rigor e propiedade intelectual.	Investigar e coñecer o sentido e os protagonistas principais das narracións míticas gregas: cosmogonía, teogonía, os protagonistas dos mitos (deuses, heroes, humanos e criaturas) e principais mitos. Coñecer e explicar os mitos e as sagas míticas con maior presenza e influencia no teatro grego.		
CA1.6 - Interpretar e comentar textos e fragmentos literarios de diversa índole e de crecente complexidade, aplicando estratexias de análise e reflexión que impliquen mobilizar a propia experiencia, comprender o mundo e a condición humana e desenvolver a sensibilidade estética e o hábito lector.	Realizar a lectura, a análise, a interpretación e o comentario de textos e fragmentos literarios gregos propostos para exemplificar as cuestións relacionadas co estudo do teatro grego, tentando espertar a sensibilidade estética e fomentar o hábito lector.	TI	6
CA1.8 - Planificar e participar, cando se considere necesario, en diálogos breves e sinxelos sobre os contidos dos textos obxecto de traballo, coa finalidade de facilitar a súa comprensión integral.	Participar en diálogos breves e sinxelos sobre as ideas xurdidas ó comentar os textos e fragmentos literarios gregos propostos para exemplificar as cuestións relacionadas co estudo do teatro grego.		
CA2.4 - Crear textos individuais ou colectivos con intención literaria e conciencia de estilo, en distintos soportes e con axuda doutras linguaxes artísticas e audiovisuais, a partir da lectura de obras ou fragmentos significativos da civilización e da cultura gregas como fonte de inspiración.	Crear textos literarios escritos breves ou moi breves nos que se reflecta algunha das características propias do teatro grego estudadas ó traballar este xénero literario.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA4.2 - Identificar e explicar o legado material e inmaterial da civilización grega como fonte de inspiración, analizando producións culturais e artísticas posteriores.	Identificar, analizar e comentar en manifestacións culturais e artísticas dadas de épocas posteriores á grega a conservación de elementos da mitoloxía grega como fonte de inspiración.		
CA4.3 - Investigar o patrimonio histórico, arqueolóxico, artístico e cultural herdado da civilización grega, actuando de forma adecuada, empática e respectuosa e interesándose polos procesos de preservación e por aquelas actitudes cívicas que aseguran a súa sostibilidade.	Investigar sobre a conservación en textos literarios da cultura latina e doutros períodos históricos ata os tempos contemporáneos a conservación de características, temas e tópicos do teatro grego.		
CA4.4 - Explorar o legado grego na contorna do alumnado, aplicando os coñecementos adquiridos e reflexionando sobre as implicacións dos seus distintos usos, dando exemplos da persistencia da Antigüidade clásica na súa vida cotiá e presentando os seus resultados a través de diferentes soportes.	Explorar a presenza de temas, personaxes, estética e recursos do teatro grego na contorna do alumnado, reflexionando sobre as implicacións do seu uso e dando exemplos da súa persistencia.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - A tradución: técnicas, procesos e ferramentas. - Recursos estilísticos frecuentes e a súa relación co contido do texto. - Destrezas comunicativas do uso da lingua grega. - Funcións comunicativas adecuadas aos textos obxecto de traballo: reformular e/ou resumir textos escritos. - Estratexias básicas conversacionais para iniciar, manter e rematar a comunicación, tomar e ceder a palabra, pedir e dar aclaracións e explicacións etc. - Respecto por todas as linguas e aceptación das diferenzas culturais das xentes que as falan. - Principais xéneros e autores da literatura grega: orixe, tipoloxía, cronoloxía, características, temas, motivos e tradición. - Técnicas para o comentario e análise lingüística e literaria dos textos literarios gregos. - Recepción da literatura grega: influencia na literatura latina e na produción cultural europea, nocións básicas de intertextualidade, imitatio, aemulatio, interpretatio, allusio. - Analoxías e diferenzas entre os xéneros literarios gregos e os da literatura actual. - Introducción á crítica literaria. - A literatura como fonte de pracer e de coñecemento do mundo. - Respecto da propiedade intelectual e dereitos de autor sobre as fontes consultadas e contidos utilizados: ferramentas para o tratamento de datos bibliográficos e recursos para evitar o plaxio. - A mitoloxía clásica e a súa persistencia en manifestacións literarias e artísticas. - As representacións e festivais teatrais, a súa evolución e persistencia na actualidade. - Técnicas de debate e de exposición oral.

UD	Título da UD	Duración
9	A transmisión da literatura grega antiga.	2

Critérios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA3.4 - Investigar aspectos do legado da civilización grega no ámbito persoal, relixioso e sociopolítico localizando, seleccionando, contrastando e reelaborando información procedente de diferentes fontes, calibrando a súa fiabilidade e pertinencia e respectando os principios de rigor e propiedade intelectual.	Realizar unha pequena investigación sobre algún aspecto relacionado coa transmisión da literatura grega dende a antigüidade ata a actualidade.	PE	100

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Etapas, vías e soportes de transmisión da literatura grega. - A transmisión textual grega como patrimonio cultural e fonte de coñecemento a través de diferentes culturas e épocas. Soportes e materiais de escritura: tipos e preservación. O comercio librario no mundo antigo. A lectura en voz alta.

4.1. Concrecións metodolóxicas

4.1.1.- Principios metodolóxicos:

Procurarase un tipo de estudo que permita ó alumnado descubrir as posibilidades que ofrece a lectura de textos como fonte de información sobre a antigüidade clásica, textos que proporcionan un punto de partida para o fomento da expresividade e a creatividade. É preciso tamén contribuir á reflexión sistemática sobre a linguaxe, co fin de mellorar e enriquecer a súa capacidade comunicativa.

Dados o carácter integral da materia e a unidade entre lingua e cultura, ensinaranse simultaneamente nos distintos trimestres contidos morfolóxicos, sintácticos, léxicos e culturais. Estes eidos temáticos han de percibirse como un todo unitario e non como parcelas illadas dun saber, o que contribuirá a que as clases sexan máis dinámicas e os alumnos estean máis motivados. Ademais, buscarase unha complexidade progresiva dos argumentos e unha diversidade temática, xa que, ó mesmo tempo que á lingua, a cultura e a literatura, atenderase tamén á xeografía, a historia, a relixión, a mitoloxía, a ciencia, a arte, a política, a sociedade e a cantos temas dean pé os textos cos que se traballe.

O tipo de aprendizaxe que se persegue é o significativo e autónomo, polo seu gran potencial para a retención do aprendido e para a súa aplicación. Con el favorécese a maduración dos estudantes e refórzase a aprendizaxe, xa que esixe moito tempo e atención específica, e implica a mobilización dos coñecementos previos e a memorización comprensiva. Neste sentido cobra importancia a analoxía como procedemento que, a través de relacións e comparacións, permite comprobar se determinados elementos (morfolóxicos, sintácticos, léxicos, culturais etc.) aparecen noutras linguas, culturas e/ou épocas. Deste xeito, faranse con moita frecuencia referencias ó castelán, o galego e outras linguas e culturas coñecidas polo alumnado para tentar atopar nelas estruturas paralelas. Será o alumno o que execute a tarefa de buscar esas analoxías e atopar as diferenzas.

Un papel fundamental nos procesos educativos actuais xógao a capacidade do profesor para motivar. Debemos enriquecer os mecanismos de interacción na aula e non monopolizar a acción educativa, deixando de lado as antigas leccións maxistras. Xerar empatías, espertar curiosidade, facer referencias a temas actuais, potenciar a creatividade e a educación, estimular sentimentos son accións que nos axudarán a conseguir este obxectivo. Isto pode poñerse en práctica formulando preguntas ó alumnado, establecendo debates e coloquios, confrontando ideas e hipóteses, proxectando mapas, presentacións, pequenos fragmentos de cancións, vídeos, películas etc. A contribución ó reforzo da autoestima e do autoconceito pola súa parte será notable. Importancia en relación con este aspecto teñen tamén

a avaliación formativa e a aprendizaxe indutiva, no sentido de que permiten recoñecer erros e aprender deles. É importante que os estudantes saiban autoavaliarse, o que lles servirá para controlar por si mesmos o seu proceso de aprendizaxe.

4.1.2.- Agrupamentos:

A metodoloxía proposta combina traballos que se han de realizar individualmente con traballos que se han de realizar en grupos. Os agrupamentos deben ser flexibles e responder ó tipo de actividade que se pretende levar a cabo. Isto permitirá de xeito especial adoptar medidas de atención ó alumnado con necesidades específicas de apoio educativo. Non debe empregarse unha única modalidade de agrupamentos, senón que hai unha gama na que se pode escoller segundo os contidos que se pretenden traballar:

- Modalidade colectiva: metodoloxía clásica e efectiva en circunstancias coma a exposición de contidos por parte do profesor ou dalgún alumno, ou a corrección conxunta de textos traducidos, na que todo o grupo fai o mesmo: atender, escoitar, explicar, resolver exercicios e traducións, tomar notas, facer procuras no dicionario, formular preguntas, emendar erros propios ou alleos, reflexionar sobre eses erros e razoar as emendas e as novas propostas realizadas etc. Tamén resulta práctica esta modalidade á hora de dar a coñecer contidos procedimentais, aínda que é un tanto ineficaz ó aplicalos.
- Modalidade por parellas: tanto esta modalidade coma a anterior facilitan a atención ó alumnado con dificultades nalgúns dos contidos e o seu reforzo e ampliación por parte de quen os superou, xa que se traballa cos mesmos materiais, o mesmo tempo, os mesmos medios, os mesmos métodos..., polo que se igualan as condicións de aprendizaxe.
- Modalidade individual: a realización de actividades individualmente é imprescindible en todo proceso de aprendizaxe, que sempre ten un factor de apropiación persoal de coñecementos, pero cuxa utilización debe estar en función do contido traballado. No noso caso o seu papel é importante por mor dos contidos lingüísticos e os procesos de análise, tradución e comentario de oracións e textos.

4.1.3.- Estratexias metodolóxicas:

Explicarase agora e de xeito abreviado a base teórica das distintas metodoloxías educativas que pretendemos empregar. Para lograr que teñan éxito, é fundamental a variedade nas actividades, a referencia reiterada a contidos anteriores e actuais e a inclusión na súa xusta medida do compoñente lúdico. Este poder á abordarse establecendo relacións entre os contidos tratados e situacións de actualidade:

- Motivacional: as lecturas dos textos que se van traducir ou que ilustren os temas que se tratarán, a participación no proceso de avaliación, a interacción profesor-alumnado e alumnado-alumnado, as referencias a temas actuais, os debates e coloquios etc. son procedementos e estratexias que contribúen a motivar e despertar a curiosidade no alumnado.
- Expositiva: dela serán partícipes tanto o profesor, explicando contidos e conceptos, como o alumnado, dando conta das conclusións ás que cada quen chegue nos seus traballos de investigación, nos seus exercicios, no seu traballo diario, non só ó realizar tarefas individuais, senón tamén nas colectivas.
- Observacional: os estudantes deberán prestar atención ás explicacións e exposicións de contidos por parte do profesor, que pola súa banda, tendo como meta a avaliación, deberá observar o grao de atención e participación dos alumnos nas presentacións da aula e nas actividades programadas. Deste xeito poder á concluír se se acadaron, non se acadaron ou están en proceso de adquisición os obxectivos propostos para cada persoa e se as actividades responden ós obxectivos, contidos, criterios de avaliación e competencias clave pensados.
- Memorística: aínda que non será a metodoloxía principal nin pasa por ser a máis aceptada nin recomendable, si será preciso acudir a ela para que o alumnado, co esforzo que isto lle require, cimente unha base de contidos morfolóxicos, sintácticos e léxicos sobre a que poida traballar de xeito máis eficaz na análise e tradución de textos. Neste sentido cómpre sinalar que no eido da lingua se lle concede unha grande importancia ó estudo do vocabulario como procedemento non só para afianzar os coñecementos léxicos dos alumnos, senón tamén para conformar unha bagaxe de palabras que lles sirva para reducir a necesidade de uso do dicionario. Estudaremos unha serie de lexemas que nos permitan observar a presenza do vocabulario grego na nosa realidade actual, así como aqueles elementos (prefixos e sufixos) que se empregan hoxe en día en diversas linguas de Europa na creación de palabras, especialmente nos eidos da ciencia e a tecnoloxía.
- Analítica: esta metodoloxía terá un peso básico á hora de tratar contidos lingüísticos e léxicos, xa que deberemos poñela en práctica para analizar e traducir formas nominais e verbais, oracións e textos, e para identificar os elementos constitutivos das palabras.
- Dedutiva: as semellanzas entre linguas como o latín e o grego, entre o latín e as linguas romances ou as

existentes dentro dunha mesma lingua (os dialectos do grego ou os rexistros do latín) permitirán que, sobre a base duns coñecementos xa adquiridos, se lle poida pedir ó alumnado a niveis elementais e introdutorios que deduza desinencias, formas nominais e verbais, evolucións fonéticas concretas etc.

- **Resolutiva:** en calquera momento das sesións o alumnado aproveitará para resolver as súas dúbidas formulando cantas consultas estime ó profesor. As actividades programadas en relación con contidos anteriormente expostos serán unha boa pedra de toque para comprobar se todas as dúbidas están resoltas ou se hai erros comúns que precisen dunha nova explicación.

- **Investigadora:** programarase algún exercicio no que os alumnos, ben baixo as orientacións do profesor, ben pola súa propia man, deberán buscar, discriminar, sintetizar e expoñer en público información, o cal lles servirá como práctica para os seus futuros estudos e traballos.

- **Comparativa:** segundo vimos dicindo, será un piar no noso método o contraste entre as estruturas lingüísticas e culturais da civilización grecolatina e as da nosa: os dereitos e deberes dos cidadáns, as clases sociais, os sistemas políticos, as tendencias artísticas, os xéneros literarios, os morfemas, as desinencias, a sintaxe etc. As semellanzas e as diferenzas entre as dúas realidades axudarán a fixar os contidos que nos propoñemos.

- **Cooperativa:** nun mundo cada vez máis globalizado como o que nos toca vivir o traballo en equipo cobra, co paso do tempo, maior relevancia. Por iso, serán frecuentes as tarefas que se realizarán de xeito colectivo ou en parellas, principalmente as traducións, correccións e comentarios dos textos de preparación da ABAU, os comentarios dos textos que se usarán para exemplificar as cuestións tratadas nos temas dedicados ós xéneros literarios gregos etc. Este método permitiranos amosarlles que os grupos de traballo acadan os seus obxectivos e resultados soa e unicamente se todos os seus membros se esforzan ó máximo e son responsables das súas tarefas.

- **Personalizada:** traballaremos sobre as características concretas de cada alumno, favorecendo a súa capacidade para aprender autonomamente e traballar en equipo, así como o seu coñecemento da realidade segundo os principios básicos do método científico. Programaranse actividades concretas para as persoas con dificultades de aprendizaxe, actividades de repaso para quen acada os obxectivos sen dificultades e actividades de ampliación para o caso de que alguén reclame avanzar máis nalgún tema.

- **Participativa:** procurarase en todo momento que a aprendizaxe por parte do alumnado sexa activa, que se involucre nela, que se implique no proceso educativo. Adoptarase unha estratexia construtiva, na que se teña en conta o punto de partida do alumnado para avanzar cara á aprendizaxe de coñecementos, habilidades e actitudes.

- **Interdisciplinaria:** a través dos contidos de lingua e cultura estableceremos relacións con outras materias do currículo, especialmente coas do eido humanístico: Latín, Lingua Galega e Literatura, Lingua Castelá e Literatura, Lingua Estranxeira, Filosofía, Historia da Arte, Historia de España, Historia do Mundo Contemporáneo, Xeografía etc. O tratamento do léxico e dalgúns temas do legado cultural permitiranos achegarnos a materias do eido científico, como Bioloxía, Xeoloxía, Física, Química, Matemáticas, Tecnoloxía etc.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Libro de apuntamentos proporcionado polo profesor da materia.
Boletíns de exercicios proporcionados polo profesor da materia.
Selección de helenismos e de textos para traducir de Xenofonte e Apolodoro para a proba da ABAU.
Lecturas que se realizarán: cantos I, VI, XVI e XXII da "Ilíada" de Homero; selección de poemas líricos de Safo, Arquíloco e Anacreonte; "Edipo rei" de Sófocles; "Asembleístas" de Aristófanes.
A traxedia e/ou a comedia a cuxa representación se acuda no marco do Festival de Teatro Grecolatino organizado pola SEEC.
José M ^a . Pabón Suárez de Urbina, "Diccionario manual griego-español", Vox/Bibliograf, Barcelona, 2014.
Caderno ou folios para notas e actividades.
Equipo informático con altofalantes e conexión a Internet e a un proxector para o profesor.
Presentacións multimedia elaboradas polo profesor da materia.

Conexión a Internet para o alumnado para realizar as tarefas.

Uso da biblioteca, as aulas de informática e a aula virtual do centro cando sexa necesario.

As actividades que poderíamos chamar cotiás, as que marcarán o día a día da materia, consistirán basicamente nas explicacións orais por parte do profesor, nos intercambios de opinións profesor-alumnado ou alumnado-alumnado e na resolución de exercicios por parte dos estudantes (exercicios prácticos preparados polo profesor sobre os contidos explicados, tradución constante de textos, análise morfolóxica e sintáctica profunda de textos, comentario e interpretación de textos literarios, realización de traballos de investigación sinxelos individuais ou en grupo, exposición oral destes e debates/comentarios/preguntas sobre o argumentado, elaboración de presentacións multimedia etc.). Para desenvolver estas actividades de acordo coa metodoloxía proposta, o profesor precisará contar na aula onde se imparta a materia cun equipo informático con altofalantes e conexión a Internet e a un proxector, co cal se poidan reproducir textos, esquemas, imaxes, mapas, presentacións dixitais, pequenos fragmentos de películas, documentais e cancións, páxinas web con recursos educativos interesantes etc. O alumnado precisará un caderno para tomar as notas que estime oportunas e realizar as tarefas encomendadas, así como unha conexión a Internet e un ordenador (ou dispositivo semellante: tableta ou móbil) na súa casa para facer determinados traballos e exercicios que lle serán encargados. No caso de non dispoñer deste equipamento TIC no seu fogar, terá a posibilidade de acceder a el na biblioteca ou nunha das aulas de informática do centro (previa solicitude).

Para o desenvolvemento da materia non se usará ningún libro de texto, xa que o profesor lle facilitará ó alumnado un libro de apuntamentos que deberá fotocopiar ou imprimir e os cadernos de actividades necesarios. Si será preciso que os estudantes dispoñan dun dicionario de grego (recoméndase o tradicional da editorial Vox). O profesor preparará pola súa conta as explicacións de clase e os exercicios que se realizarán, entregando esquemas e cadernos de actividades ó alumnado en formato de fotocopia ou dixital. O estudo das unidades didácticas de contidos lingüísticos partirá dun repaso das cuestións explicadas en Grego I e dunha explicación ex novo das que quedasen sen tratar no curso anterior. Os textos que se analizarán, traducirán e comentarán serán os da selección de Xenofonte e Apolodoro preparada polo grupo de traballo que coordina a proba de Grego na ABAU. Dado que, segundo o deseño actual desta proba, nela se propoñerán dous textos de Xenofonte e un de Apolodoro, traballarase en primeiro lugar os da selección de Xenofonte, que se irán tratando en función do seu grao de dificultade e que se irán complicando segundo avancen as explicacións de clase sobre os contidos morfolóxicos e sintácticos. A continuación, se houbese tempo, circunstancia que non adoita darse pola lentitude coa que normalmente o alumnado vai progresando na materia, traballarase os textos da selección de Apolodoro. Usaranse os textos para inferir, a partir dos coñecementos do alumnado, o significado das palabras que neles aparezan, para ampliar o vocabulario básico adquirido en Grego I e para a revisión do léxico do texto traducido e os seus derivados actuais, algo ó que tamén contribuirá o estudo da selección de helenismos preparada polo grupo de traballo que coordina a proba de Grego na ABAU. Pediráselle ó alumnado que busque os derivados deses étimos gregos non só na súa lingua habitual, senón tamén noutras do seu repertorio.

Polo que respecta ás unidades didácticas relacionadas cos xéneros literarios gregos, estas traballarase mediante as explicacións do profesor, para que a continuación, a partir dunha selección de fragmentos literarios de cada xénero, o alumnado realice a súa lectura, comentario e interpretación, tentando atopar neles os elementos característicos de cada xénero xa tratados con anterioridade na aula. Ademais, os estudantes haberán de ler a selección literaria proposta polo grupo de traballo que coordina a proba de Grego na ABAU (cantos I, VI, XVI e XXII da "Ilíada" de Homero, "Edipo rei" de Sófocles, "Asembleístas" de Aristófanes e unha escolma de poemas líricos de Safo, Arquíloco e Anacreonte), así como aquelas obras a cuxa representación se acuda no marco do Festival de Teatro Grecolatino organizado pola delegación galega da SEEC.

De cando en vez poderá ser preciso acudir á biblioteca do instituto para realizar investigacións sobre os temas propostos ou consultar dicionarios de mitoloxía, de lingua, enciclopedias temáticas, atlas etc. Tamén se usará puntualmente a aula de informática para facer webquests ou participar en concursos en liña.

No caso de que os alumnos desexen realizar consultas ou ampliar información sobre os temas tratados na aula, poderán recorrer, sempre baixo as orientacións do profesor, ós seguintes libros e recursos dixitais:

- Alberich, J. et al., Griegos y romanos, Alhambra, Madrid, 1988.
- Berenguer Amenós, J., Gramática griega, Bosch, Barcelona, 1995.
- Bértolo Ballesteros, J. M. e De Cal Cortina, M., Grego 1/2 Bacharelato, Baía, A Coruña, 2017.
- Carbonell Martínez, S., Diálogos. Prácticas de griego antiguo, Cultura Clásica, Granada, 2020.
- Coderch Sancho, Juan, Diccionario español-griego, Ediciones Clásicas, Madrid, 1997.
- De Cal Cortina, M., La civilización griega: geografía, historia y mitología, INGABAD, Lugo, 1989.
- Díaz Ávila, M., Aléxandros. To hellenikòn paidíon, Cultura Clásica, Granada, 2015.
- Eseverri Hualde, C., Diccionario etimológico de helenismos españoles, Aldecoa, Burgos, 1988.
- García Gual, C. et al., Griego, Santillana (serie Descifra), Madrid, 2015.

- González Castro, J. F., Palabras castellanas de origen griego, Ediciones Clásicas, Madrid, 2015.
- Grimal, P., Diccionario de mitología griega y romana, Paidós, Barcelona, 1994.
- Hoffmann, O. (et al.), Historia de la lengua griega, Gredos, Madrid, 1986.
- Lesky, Albin, Historia de la literatura griega, Gredos, Madrid, 1985.
- López Férez, J. A. (ed.), Historia de la literatura griega, Cátedra, Madrid, 1988.
- Rodríguez Adrados, F. R., Historia de las lenguas de Europa, Gredos, Madrid, 2008.
- Rodríguez Adrados, F. R., La democracia ateniense, Alianza, Madrid, 1998.
- <https://sites.google.com/view/culturaclasicaediciones/home/lingua-graeca/recursos?authuser=0>.
- <https://aulavirtual.baiaeditions.gal/auth/login>.
- <https://www.dicciogriego.es>.
- <http://aliso.pntic.mec.es/agalle17/logos/inicio.html>.

Por outra banda, formarán tamén parte da materia unha serie de actividades complementarias e extraescolares, as cales se describirán no apartado correspondente desta Programación Didáctica con indicación dos materiais e recursos necesarios para desenvolver cada unha delas. Especialmente proveitosa para os alumnos de Grego II resultará a asistencia ás representacións das obras de teatro que se poñerán en escena no marco do Festival de Teatro Grecolatino da Coruña, Lugo e Tui 2024, no que poderán reforzar as explicacións de aula sobre a traxedia e a comedia gregas e obter unha idea xeral sobre o funcionamento das representacións dramáticas na antiga Grecia.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

A materia Grego II de 2º de bacharelato é unha materia de continuidade, polo que nun principio o alumnado xa cursou Grego I en 1º de bacharelato e será coñecido para o profesorado. Non obstante, pode ocorrer que a persoa docente sexa de nova incorporación no centro, ou que se incorpore ó grupo alumnado que cursase Grego I noutro centro ou que non cursase esta materia en 1º de bacharelato, polo que nestes casos o alumnado sería descoñecido para o profesor. Por este motivo, ante tales circunstancias, o máis sensato semella ser que se realice en todos os casos unha avaliación inicial, a cal permita adecuar as condicións de ensinanza-aprendizaxe ás características da clase. Tratarase dunha proba escrita de diagnóstico que se presentará na segunda sesión lectiva.

OBXECTIVOS

- Identificar o alumnado que repite curso ou que non cursou Grego I en 1º de bacharelato.
- Coñecer as motivacións do alumnado para escoller o bacharelato de Humanidades e Grego II.
 - Detectar dificultades de tipo académico, cognitivo e persoal no alumnado que poidan ter incidencia no seu rendemento académico.
 - Verificar as técnicas de lectura.
 - Saber se o alumnado que non cursou Grego I si cursou Latín en 4º de ESO ou 1º de bacharelato.
- Valorar os coñecementos relacionados coa lingua de impartición da materia, a lingua grega, a cultura e o mundo helénicos, e o seu legado do alumnado que sexa novo no centro ou que non cursase Grego I.
 - Determinar os coñecementos relacionados coa lingua grega adquiridos e consolidados polo alumnado que cursou Grego I.
 - Identificar os coñecementos relacionados coa literatura e a mitoloxía gregas que posúa o alumnado.

INSTRUMENTOS

- Actas e memoria do Departamento do curso anterior.
- Breve cuestionario escrito relacionado cos obxectivos expostos anteriormente.
- Diálogo informal co alumnado.

Ademais, durante os primeiros días de clase e ata o momento en que teñan lugar as sesións da avaliación inicial, se as houbese, na ficha persoal do alumnado realizarase un rexistro dos seguintes aspectos: motivación e autonomía, asistencia e puntualidade, atención, participación, vontade de traballo, dificultades de comprensión e expresión etc.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8	UD 9	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	26	15	10	30	6	4	1	7	1	100
Proba escrita	96	96	94	95	94	93	86	94	100	95
Táboa de indicadores	4	4	6	5	6	7	14	6	0	5

Criterios de cualificación:

5.2.1.- Procedementos de avaliación:

A avaliación do alumnado basearase tanto na observación directa e a supervisión sistemática do seu traballo diario na clase, como na realización e a corrección dunha serie de tarefas e probas escritas. Avaliaranse aspectos variados como as intervencións e as respostas ofrecidas nos intercambios orais co profesor e os compañeiros, a presentación das tarefas, o respecto polos prazos, a ortografía, a corrección gramatical e o bo uso do idioma, a selección da información relevante e o rigor no seu tratamento, e, por suposto, a adquisición de coñecementos e o desenvolvemento das competencias.

Periodicamente planificaranse exames, probas e exercicios escritos que permitirán analizar o progreso dos alumnos, tratándose de exames, probas e exercicios incluíntes, que non permitan condenar ó ostracismo contidos asimilados con anterioridade por este mesmo feito.

A avaliación organizarase en torno a tres momentos fundamentais:

- Avaliación inicial: xa descrita no apartado 5.1.
 - Avaliación continuada: valoraremos preferentemente a adquisición progresiva de contidos, conceptos e obxectivos, e o desenvolvemento das competencias, pero tamén o propio proceso de aprendizaxe do alumnado e a práctica docente. Segundo se vaia avanzando no curso, o alumnado deberá demostrar que ten asumido o traballado anteriormente e que conta cunha capacidade mínima para avanzar sen problemas na materia. No caso contrario haberá de recuperar as partes da materia que non teña dominadas mediante exercicios escritos ou orais que se determinarán no seu momento.
 - Avaliación sumativa: ó remate de cada período avaliativo, especialmente ó final do proceso, recolleremos os resultados acadados polo alumnado. Nas convocatorias parciais e, sobre todo, nas finais (ordinaria e extraordinaria) comprobarase de xeito prioritario se se acadaron os requisitos mínimos esixidos para a superación da materia, atendendo á adquisición duns obxectivos e dunhas competencias, e ó desenvolvemento duns hábitos e técnicas de traballo e dunha sensibilización ante os valores procurados.
- Por outra banda, os alumnos terán que evidenciar tamén que realizaron as lecturas obrigatorias (unha por avaliación) nalgunha proba escrita ou oral mediante a elaboración dun comentario e unha valoración crítica destas ou calquera outro medio que se determine.

5.2.2.- Instrumentos de avaliación:

- Probas escritas: exercicios do día a día, boletíns de exercicios, controis de morfoloxía, controis de lectura, traballos, presentacións multimedia, traducións, exames, enquisas etc.
- Táboas de indicadores: p. ex., observación directa, rúbricas ou listas de cotexo para valorar exposicións, probas orais, respostas ás preguntas do profesor, intercambios orais cos compañeiros, debates...
- Fichas persoais do alumnado.

5.2.3.- Criterios de cualificación:

Os criterios de cualificación recollidos neste apartado son os que se aplicarán nas avaliacións parciais, na ordinaria e

na extraordinaria. Cada trimestre faranse polo menos dous exames escritos e/ou orais sobre os contidos traballados ata o momento no que teñan lugar, procurando sempre a uniformidade nos temas incluídos. Ademais, valoraranse tamén aspectos como a ortografía, a lectura comprensiva, a corrección léxica e gramatical na expresión oral e escrita, a fluidez na expresión oral, a corrección na presentación dos traballos encomendados, as intervencións nas actividades de clase e de grupo, a participación oral etc. Polo tanto, a cualificación recibida polo alumnado en todas as avaliacións, agás na extraordinaria de xuño, será froito non só das notas obtidas en cada exame, nos boletíns de exercicios, nos controis, nos traballos individuais ou de grupo, e en cantas tarefas se lle encarguen, senón tamén de cuestións como a ortografía, a presentación das tarefas, a expresión escrita, a expresión oral, as intervencións en clase, a formulación de preguntas etc.

a) Cualificación nas avaliacións parciais:

- Valoración do que chamaremos actividades periódicas (15% da cualificación): entre estas poderá haber tarefas como a lectura e a escritura de textos e oracións en grego, os controis de lecturas, os boletíns de exercicios programados para facer un seguimento do grao de asimilación dos contidos explicados nas distintas unidades e o desenvolvemento das competencias, os controis de morfoloxía, a tradución e o comentario de textos, os traballos realizados e a súa exposición etc. Acharase unha media coas notas de todas as tarefas realizadas/presentadas polo alumnado e a esa nota media aplicaráselle a ponderación do 15% antes sinalada.

- Valoración dos temas de cultura (15% da cualificación): a avaliación das cuestións relacionadas con estes temas realizarase por medio de exames escritos tipo test, que serán cando menos un por avaliación e que se centrarán exclusivamente nos temas de literatura e a súa transmisión, sistemas e soportes de escritura, e mitoloxía impartidos en cada avaliación. Nestes exames poderán mesturarse preguntas con resposta única e preguntas con resposta múltiple. Ademais, cando fagan referencia á mitoloxía grega, poderán incluír imaxes para a identificación e/ou comentario de personaxes e mitos.

- Valoración dos contidos de carácter lingüístico (70% da cualificación): serán avaliados mediante exames escritos centrados nos temas de carácter lingüístico traballados durante o curso ata o momento en que os exames teñan lugar. Haberá un exame destas características cada avaliación, e incluírá un exercicio de léxico e un exercicio de análise morfosintáctica e tradución directa de oracións ou textos gregos. A puntuación asignada neste exame ó exercicio de análise morfosintáctica e tradución directa de oracións ou textos gregos será de 8,5 puntos dos 10 sobre os que se corruxirá o exame (aplicada a ponderación do 70% supoñería 5,95 puntos da nota das avaliacións parciais). Nestes exames, no exercicio de análise morfosintáctica e tradución directa de oracións ou textos gregos, deberá haber a debida correspondencia entre a análise e a tradución, xa que non se aceptarán traducións ben feitas con análises deficientes nin viceversa.

- Resumo da cualificación nas avaliacións parciais: 15% (actividades periódicas) + 15% (exames sobre temas de cultura) + 70% (exames sobre contidos de carácter lingüístico).

- Para que os diferentes apartados (actividades periódicas, temas de cultura e contidos de carácter lingüístico) poidan sumar de cara ó establecemento da cualificación nunha avaliación parcial, o alumnado deberá obter en cada un deles unha nota media mínima de 3,5 puntos. No caso de que nunha avaliación un alumno acadase nun deses apartados unha nota media inferior a 3,5 puntos, o apartado en cuestión non achegaría puntuación de cara ó establecemento da cualificación nesa avaliación parcial.

b) Aclaracións sobre arredondamentos nas avaliacións parciais:

En ningunha das tres avaliacións parciais (1ª, 2ª e 3ª) se utilizará a práctica do arredondamento e, como aclaración, entenderase que calquera nota que estea entre 5 e 5,9 será 5 e entre 4 e 4,9 será 4 (e así co resto de notas enteiras).

c) Criterios para calcular a nota final da materia na avaliación final ordinaria:

Para superar a materia, o alumnado deberá obter na avaliación final ordinaria do mes de maio unha cualificación positiva (5 ou máis puntos). Ó tratarse dunha materia que conta cun sistema de avaliación continua e na cal non se eliminan contidos a medida que avanza o curso, senón que se inclúen, a cualificación recibida polo alumnado na avaliación final ordinaria estará baseada principalmente na obtida na terceira avaliación parcial e calcularase do seguinte xeito:

- Actividades periódicas (15% da cualificación): realizarase unha media entre as notas obtidas neste apartado en cada unha das tres avaliacións parciais.

- Temas de cultura (15% da cualificación): realizarase unha media entre as notas obtidas neste apartado en cada unha das tres avaliacións parciais.

- Contidos de carácter lingüístico (70% da cualificación): do 70% que achega este apartado, un 59,50% procederá en exclusiva da nota obtida no exercicio de análise morfosintáctica e tradución directa de oracións ou textos gregos no exame de contidos de carácter lingüístico da terceira avaliación parcial, e o 10,50% restante procederá da media

entre as notas obtidas no exercicio de léxico no exame de contidos de carácter lingüístico en cada unha das tres avaliacións parciais.

Polo tanto, a nota final da materia na convocatoria ordinaria obterase así: media da nota obtida no apartado de actividades periódicas nas tres avaliacións parciais (15%) + media da nota obtida no apartado dos temas de cultura nas tres avaliacións parciais (15%) + nota obtida no exercicio de análise morfosintáctica e tradución directa de oracións ou textos gregos no exame de contidos de carácter lingüístico da terceira avaliación parcial (59,50%) + media entre as notas obtidas no exercicio de léxico no exame de contidos de carácter lingüístico en cada unha das tres avaliacións parciais (10,50%).

d) Aclaracións sobre arredondamentos e "bonificacións" na avaliación final ordinaria:

É facultade exclusiva do profesorado que imparte a materia utilizar ou non utilizar na avaliación final ordinaria a práctica do arredondamento. Como aclaración, entenderase que, unha vez obtida a cualificación da avaliación final ordinaria segundo o exposto na letra c), calquera nota que estea entre 5 e 5,9 será 5 e entre 4 e 4,9 será 4 (e así co resto de notas enteiras). Non obstante, a partir da décima 5 de cada enteiro o profesor da materia poderá arredondar á alza ó enteiro seguinte ($4,5 > 5$ / $5,5 > 6...$) a cualificación daqueles alumnos que ó longo do curso amosasen moito esforzo e interese na materia, realizasen as tarefas do día a día encomendadas para a casa e a aula e participasen na súa corrección, interviñesen no desenvolvemento das clases, mantivesen unha actitude activa nos debates e coloquios, formulasen preguntas ó profesor e respondesen con acerto ás súas preguntas etc.

Ademais, sobre a cualificación da avaliación final ordinaria poderá aplicarse unha "bonificación" de ata medio punto no caso daquel alumnado que mantivese unha progresión ascendente nas notas das tres avaliacións parciais, sempre que estas estivesen aprobadas (5 ou máis puntos). Do mesmo xeito, o alumnado poderá optar a outro medio punto adicional na nota da avaliación ordinaria a través dos distintos controis de morfoloxía que se programarán, para o que será preciso que en cada un deles obteña unha cualificación superior (non igual nin inferior) á do anterior control, sempre e cando a cualificación fose de 5 ou máis puntos en todos eles.

e) Criterios de recuperación da materia:

Dado o carácter progresivo e acumulativo da materia, non se farán con carácter ordinario probas nin exames de recuperación en ningunha avaliación Polo que respecta ás cuestións relacionadas coa morfoloxía, a sintaxe e tradución directa de oracións ou textos gregos, nas que recae o peso fundamental á hora de establecer a cualificación do alumnado, entenderase que un boletín de exercicios, un control de morfoloxía ou un exame suspenso estará recuperado se se obtén no boletín, control ou exame centrado nesas mesmas cuestións inmediatamente seguinte unha cualificación positiva (5 ou máis puntos), e que unha avaliación suspensa estará recuperada se se obtén na avaliación inmediatamente seguinte unha cualificación positiva (5 ou máis puntos). De xeito extraordinario, o profesor terá a facultade de decidir realizarlles unha recuperación da terceira avaliación parcial a determinados alumnos en atención ó seu esforzo e ó seu bo rendemento académico ó longo do curso (por exemplo, a alumnos que só suspendesen a terceira avaliación, alumnos que realizasen as lecturas obrigatorias, alumnos que presentasen todos os boletíns de exercicios, alumnos que interviñesen de xeito constante nas clases etc.), de maneira que un mal resultado nunha proba ou exame ou nunha avaliación non poña en perigo o traballo de todo un curso. Esta recuperación consistirá en ofrecerlles a posibilidade de volver facer (cambiando as preguntas) un dos exames desa terceira avaliación, normalmente aquel no que tivesen unha cualificación máis baixa: ben o exame sobre os temas de cultura, ou ben o exame sobre os contidos de carácter lingüístico (no caso de que obtivesen unha nota inferior a 3,5 puntos no de contidos lingüísticos que inclúe o exercicio de análise morfosintáctica e tradución directa de oracións ou textos gregos, será ese o que repetirán). A nota acadada neste novo exame substituirá, sempre e cando sexa superior, a obtida no exame que se repetise e en ningún modo alterará o procedemento de establecemento de cualificacións nas avaliacións parciais e final ordinaria máis arriba descrito. Quérese dicir con isto que a nota deste novo exame non se poderá considerar a cualificación da terceira avaliación parcial nin da avaliación final ordinaria.

f) Criterios para calcular a nota da avaliación final extraordinaria de xuño:

O alumnado que non supere a materia na convocatoria final ordinaria terá a oportunidade de obter unha cualificación positiva nela nos exames da convocatoria extraordinaria de xuño, que versarán sobre os contidos explicados ó longo de todo o curso, que serán do mesmo tipo que os planificados nas distintas avaliacións parciais e que se cinguirán ós mesmos mínimos esixidos para aprobar a materia segundo se fixan na presente Programación Didáctica. Descríbense a continuación eses exames:

- Exame escrito tipo test coas seguintes características: supoñerá o 15% da nota desta avaliación; centrarse exclusivamente nos temas de cultura (literatura grega e a súa transmisión, sistemas e soportes de escritura, e mitoloxía) traballados ó longo de todo o curso; poderá mesturar preguntas con resposta única e preguntas con resposta múltiple; poderá incluír imaxes para a identificación e/ou comentario de personaxes e mitos.

- Exame escrito sobre os contidos de carácter lingüístico, que supoñerá o 85% da nota desta avaliación e contará

cun exercicio de léxico e un exercicio de análise morfosintáctica e tradución directa de oracións ou textos gregos. A puntuación asignada neste exame ó exercicio de análise morfosintáctica e tradución directa de oracións ou textos gregos será, como mínimo, de 8,5 puntos dos 10 sobre os que se corraxirá o exame (aplicada a ponderación do 85% establecida supoñería 7,23 puntos da nota desta avaliación). Entre a análise e a tradución terá que haber a debida correspondencia, xa que non se aceptará unha tradución ben feita cunha análise deficiente nin viceversa.

A nota recibida polo alumnado nesta avaliación extraordinaria resultará da suma das puntuacións obtidas nos diferentes exames despois da aplicación das ponderacións establecidas en cada caso. Para superar a materia a través destes exames, será preciso lograr unha cualificación global (despois da suma) de 5 ou máis puntos, dado que toda nota inferior a 5 puntos indicará que a materia está suspensa. Será facultade exclusiva do profesorado utilizar ou non utilizar a práctica do arredondamento: como aclaración, entenderase que calquera nota que estea entre 5 e 5,9 será 5 e entre 4 e 4,9 será 4 (e así co resto de notas enteiras), agás que o profesor decida facer uso do posible arredondamento. Aclárase tamén que para o establecemento da cualificación da avaliación final extraordinaria despois da realización destes exames non se terá en conta o apartado das actividades periódicas realizadas polo alumnado considerado nas distintas avaliacións parciais.

5.2.4.- Criterios de corrección e puntuación de exercicios, probas e exames:

Os criterios de corrección e puntuación que se expoñen a continuación empregaranse tanto nas diferentes avaliacións parciais, como na final ordinaria e a extraordinaria.

.- Puntuacións: todo tipo de probas escritas, exames, boletíns de lecturas, controis de lectura, controis de morfoloxía, traballos, exposicións e tarefas que se lle encomenden ó alumnado serán valorados sobre 10 puntos e posteriormente faranse as medias e ponderacións que resulten oportunas. A puntuación que neles se lle outorgue a cada apartado, exercicio ou pregunta aparecerá recollida de forma explícita no propio instrumento. Cando se inclúan exercicios de análise morfosintáctica e tradución directa de oracións ou textos gregos, terá que haber a debida correspondencia entre a análise e a tradución, xa que non se aceptará unha tradución ben feita cunha análise deficiente nin viceversa. Ademais, no caso concreto dos exames aplicaranse os seguintes criterios:

- Non presentarse a un exame sen unha causa debidamente xustificada por escrito mediante documento de validez oficial supoñerá para o alumnado unha puntuación de 0 puntos no exame en cuestión.
- Entregar un exame en branco, ou con respostas fóra de ton ou de contido totalmente carente de sentido en relación coas preguntas formuladas supoñerá para o alumnado unha puntuación de 0 puntos no exame en cuestión.
- Copiar nun exame polo procedemento que sexa supoñerá para o alumnado unha puntuación de 0 puntos no exame en cuestión.

.- Non entrega de tarefas: cando un alumno sen causa debidamente xustificada por escrito mediante documento de validez oficial entregue fóra de prazo ou non entregue un boletín de exercicios, un traballo ou calquera outra tarefa que se lle encomende, ou non se presente a un control de lectura ou de morfoloxía obterá no instrumento en cuestión unha puntuación de 0 puntos. Os exercicios, traballos, tarefas etc. seranlle recollidos e corraxidos, pero, se non xustifica a súa tardanza na entrega ou a non entrega, computaranlle como un 0 á hora de establecer a nota da avaliación.

.- Copiar nas tarefas: cando un alumno copie dun compañeiro as actividades dun boletín de exercicios, dun traballo ou de calquera outra tarefa que se lle encomende obterá no instrumento en cuestión unha puntuación de 0 puntos, medida que se lle poderá aplicar tamén ó alumno que facilite as tarefas para ser copiadas.

.- Faltas de ortografía: en todo exercicio, tarefa, proba ou exame que requira unha produción escrita do alumnado cada erro ortográfico na lingua vernácula será penalizado coa detracción de 0,1 puntos, ata un máximo de 1 punto. Ó escribir en grego restaranse tamén 0,1 puntos por cada falta (grafemas, espíritos, acentos, etc.) ata un máximo de 1 punto, aínda que este criterio será flexible polo menos na primeira avaliación.

.- Presentación: terase en conta negativamente a mala presentación, especialmente no que toca a limpeza, borraranchos, caligrafía e respecto polas marxes, podendo supoñer a perda de ata 0,5 puntos en cada exercicio, proba e exame.

.- Exactitude nas respostas: valorarase o rigor na resolución das actividades e a corrección na indagación, estudo e asimilación de información.

.- Expresión oral e escrita: unha coidada expresión oral e escrita na lingua habitual dos alumnos, especialmente no que toca ó léxico e a sintaxe, poderá supoñer un extra de ata 0,5 puntos en cada exercicio, proba, traballo ou exame.

Criterios de recuperación:

Véxase o establecido na letra "e) Criterios de recuperación da materia" do apartado "5.2.3.- Criterios de cualificación".

6. Medidas de atención á diversidade

O principal obxectivo destas medidas é o seguimento do alumnado que require unha atención específica en consideración ás súas características, motivacións ou circunstancias educativas e persoais, e o daquel alumnado que permanece un ano máis no mesmo curso.

No caso de Grego II, ó ser unha materia de opción de modalidade que o alumnado escolle de forma voluntaria, a súa elección xa constitúe unha das vías que establecen resposta á diversidade de intereses e necesidades do alumnado. Con carácter xeral a ensinanza debe ter unha natureza individualizada, que tome en consideración o punto de partida de cada alumno ou alumna, traballando na medida do posible de xeito particular sobre a súa motivación, os seus intereses e as súas capacidades de aprendizaxe. Neste sentido débese prestar atención especial ó alumnado con necesidades específicas de apoio educativo. De xeito ordinario adoptaranse unha serie de medidas encamiñadas a previr ou compensar dificultades leves mediante a adecuación do currículo vixente, sen alterar ningún dos seus elementos prescritivos, co fin de que a diversidade do alumnado acade as capacidades establecidas nos obxectivos. Logo da avaliación inicial e seguindo as indicacións do Departamento de Orientación, entre estas medidas poderían estar as seguintes:

- Adecuación da estrutura organizativa do centro (horarios, agrupamentos, espazos...) e da organización e a xestión da aula ás características do alumnado. Trátase neste punto, por exemplo, da colocación do alumnado na aula (proximidade á persoa docente, agrupamentos en parellas etc.).
- Adecuación da Programación Didáctica ó contorno e o alumnado. Este punto é básico e debe determinar dende o primeiro momento a programación de todas as materias do centro.
- Adaptación dos tempos e os instrumentos de avaliación. Esta medida será unha das máis frecuentes e de fácil aplicación.
- Programas de recuperación. Trátase da posibilidade de elaborar un programa específico para recuperar as avaliacións e tamén a materia no seu conxunto.
- Reunións periódicas do equipo docente convocadas polo profesorado titor, para realizar un seguimento de casos e intervir cando a situación o aconselle.

As medidas que se veñen de citar poderanse tomar nos seguintes casos: alumnado que permaneza máis dun ano no mesmo curso, ou alumnado con necesidades educativas especiais, con dificultades específicas de aprendizaxe, con trastorno por déficit de atención e hiperactividade (TDAH), con altas capacidades intelectuais, con incorporación tardía ó sistema educativo ou con situacións persoais ou de historia escolar específicas (en xeral, alumnado con necesidades específicas de apoio educativo). É posible tamén que este alumnado requira unha atención educativa diferente á ordinaria e precise da adopción doutro tipo de medidas curriculares e organizativas que poidan garantir o seu adecuado progreso. En todo caso, a proposta das medidas máis axeitadas para a súa atención e a posta en práctica destas medidas ou de calquera outra non recollida anteriormente farase sempre baixo a supervisión e en estreita colaboración co Departamento de Orientación e o resto do equipo docente.

Por outra banda, o alumnado repetidor será obxecto dun plan de seguimento específico. Sería moi recomendable que neste plan se recollesen as circunstancias concretas que dificultan o proceso de aprendizaxe do estudante en cuestión e que as medidas se deseñasen tendo en consideración estas circunstancias.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.1 - A comprensión lectora.	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.2 - A expresión oral e escrita.	X	X	X	X	X	X	X	X

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.3 - A comunicación audiovisual.								
ET.4 - A competencia dixital.					X	X	X	X
ET.5 - O emprendemento social e empresarial.					X	X	X	X
ET.6 - O fomento do espírito crítico e científico.	X	X	X	X				
ET.7 - A educación emocional e en valores.	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.8 - A igualdade de xénero.	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.9 - A creatividade.					X	X	X	X
ET.10 - A educación para a paz.				X	X	X	X	X

	UD 9
ET.1 - A comprensión lectora.	X
ET.2 - A expresión oral e escrita.	X
ET.3 - A comunicación audiovisual.	X
ET.4 - A competencia dixital.	X
ET.5 - O emprendemento social e empresarial.	X
ET.6 - O fomento do espírito crítico e científico.	
ET.7 - A educación emocional e en valores.	X
ET.8 - A igualdade de xénero.	X
ET.9 - A creatividade.	X
ET.10 - A educación para a paz.	

Observacións:

Os elementos transversais son valores que teñen unha traxectoria histórica e, baixo o exemplo civilizador do mundo clásico, intégranse no currículo dende a perspectiva dos contidos de Grecia e Roma e tradúcense nunha vontade permanente de exemplificar a través deles e destacar o respecto a dereitos e liberdades fundamentais, á participación, a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz e a democracia, desenvolvendo a través da metodoloxía do currículo unha educación para a convivencia e o respecto nas relacións interpersoais, impulso da igualdade real e efectiva entre mulleres e homes, a tolerancia e o recoñecemento da diversidade e o rexeitamento de calquera forma de violencia.

É importante mencionar o interese que a metodoloxía do currículo ten en educar a capacidade de escoita activa, a empatía e o diálogo. Igualmente o autocontrol no uso das tecnoloxías da información e a comunicación, a convivencia e os hábitos de vida saudables, motivando o espírito emprendedor que xera un emprego sostible a través dunha posta en valor e uso respectuoso da herdanza clásica que o rico patrimonio grecorromano atesoura.

Como eixes vertebradores deste apartado, teranse en conta a comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, as tecnoloxías da información e a comunicación, o emprendemento, a educación emocional, a igualdade de xénero e a creatividade.

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Visita a Santa Comba de Bande, o campamento romano de Aquis Querquennis e a vila de Celanova.	Actividade que se organizará en colaboración co Departamento de Xeografía e Historia co fin de coñecer as características da arte prerrománica e a mozárabe (Santa Comba de Bande, e San Miguel e San Salvador de Celanova) e un dos campamentos romanos mellor conservados do noso país (Aquis Querquennis).	X		
Participación no concurso de resolución de preguntas en liña Odisea 2024.	Concurso sobre coñecementos do mundo clásico organizado pola delegación galega da Sociedad Española de Estudios Clásicos en torno ó mes de febreiro, consistente en responder en equipos nun tempo determinado a unha serie de preguntas formuladas a través da rede.		X	
Asistencia ó Festival de Teatro Grecolatino da delegación galega da SEEC de 2024 en Tui.	Festival organizado pola delegación galega da Sociedad Española de Estudios Clásicos en torno ós meses de febreiro ou marzo, ó que acudiremos para ver dúas obras de teatro clásicas despois de lelas e comentalas na aula.		X	

Observacións:

Algunha outra actividade como asistencia a exposicións, charlas ou acontecementos que poidan xurdir durante o curso.

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico

Correcta distribución dos contidos; os materiais e actividades proporcionados son adecuados e suficientes para progresar na materia e coherentes co grao de dificultade; adecuación das probas ó traballado na aula; conveniencia e correcta aplicación dos criterios de corrección e cualificación e do sistema de avaliación (instrumentos, procedementos e criterios); explicación clara de todo o relacionado coa materia; valoración dos resultados.
Metodoloxía empregada
Correcta preparación e organización das clases; a forma de traballar contribúe á consecución dos obxectivos e o desenvolvemento das competencias.
Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos
Adecuación do espazo físico e os recursos da aula á metodoloxía de traballo e os obxectivos da materia.
Medidas de atención á diversidade
Adecuación da metodoloxía e os materiais ás características e necesidades do alumnado.
Clima de traballo na aula
Fomento da participación do alumnado; adecuación do ambiente de traballo; ambiente de traballo respectuoso; consideración da opinión do alumnado; grao de motivación logrado no alumnado.
Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
Contribución da materia ó progreso noutras materias.
Outros
Desempeño do alumnado e o profesorado.

Descrición:

Todos os indicadores serán analizados a partir dun documento de rexistro do profesor da materia e dos datos proporcionados por unha enquisa que se lle subministrará ó alumnado ó remate da primeira e a terceira avaliación. Tamén se terán en conta os resultados obtidos polo alumnado nas diferentes tarefas que se lle encomenden e nas diferentes avaliacións parciais, así como na ordinaria e a extraordinaria.

A información obtida permitiranos realizar o contraste da práctica educativa co programado, a fin de realizar a revisión e, se fose necesario, a modificación das decisións que adoptásemos.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Esta programación constitúese como un instrumento vivo que o docente seguirá como marco de referencia e que permite introducir as correccións e melloras pertinentes, co fin de poder evitar as improvisacións. Todo iso conseguirase seguindo as directrices desenvolvidas nos puntos e elementos anteriores dunha maneira flexible e adaptándose ás circunstancias concretas do centro e o alumnado.

O profesor que imparte a materia realizará a través da aplicación informática Proens o seguimento e a supervisión desta programación didáctica, reflectindo información relevante de cada unidade didáctica: as datas de inicio e fin de impartición e as sesións realizadas, o grao de cumprimento con respecto ó planificado, as propostas de modificación e/ou mellora, a xustificación razoada no caso de producirse algunha desviación e, de ser o caso, observacións.

Ó remate do curso realizarase un seguimento final da programación didáctica, no que se recollerá información sobre os seguintes aspectos: número de unidades didácticas explicadas e orde de impartición destas, actividades realizadas, resultados de avaliación e comparación destes cos de cursos anteriores, consecución dos obxectivos e desenvolvemento das competencias por parte do alumnado, grao de cumprimento dos indicadores de logro, propostas de modificación e mellora, e observacións xerais. As reunións mensuais do Departamento servirán para ir recollendo e analizando estes datos ó longo do curso, e os cambios e adaptacións que se poidan chegar a realizar recolleranse nas actas desas reunións. O xefe do Departamento elaborará con toda esta información unha memoria final do curso.

9. Outros apartados